

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی ■ رشته: گرافیک (پوستر و نشانه) ترم: ۴ سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹

نام درس: کارگاه طراحی پوستر فتوگرافیک نام و نام خانوادگی مدرس: سیده سارا قاسمپور مرادی
 آدرس email مدرس: line.graphic@gmail.com
 تلفن همراه مدرس: ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲

جزوه درس: کارگاه طراحی پوستر فتوگرافیک مربوط به هفته : ششم ■
 text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■ power point: دارد □ ندارد ■
 تلفن همراه مدیر گروه: ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲

به نام خدا

جلسه ششم

تنی چند از طراحان مطرح پوستر ساز ایران :

پوستر در ایران

در تاریخچه پوستر ایرانی نخست به نوعی تصویرسازی تزئینی برمی‌خوریم که فضا سازی و موضوع مذهبی داشته و هنوز هم گاهی نمونه‌هایی از آن دیده می‌شود. حدود صدوپنجاه سال قبل، هنرمندان ایرانی برای تبلیغات دینی بنا به تقاضای افراد یا نیاز جامعه، پوستر را با توسل به فنون ساده (گاه به صورت نوشتاری و گاه تصویری) همراه با آرایش‌ها و نقوش زیبا و خطی خوش تهیه می‌کردند این زمان را می‌توان به عنوان تاریخ پیدایش هنر "اعلان" در ایران به حساب آورد. در بیشتر این اعلان‌ها خوشنویسی عنصر اصلی است و اگر تصویری هم وجود داشت، دارای رنگ‌های سیاه و سفید، تک‌رنگ، و گاه آمیزه‌ای از رنگ‌های مختلف طبیعی بود که شفافیت و درخشش چندانی نداشت، که البته ممکن است به سبب کیفیت رنگ‌ها یا کهنگی کار و یا به جهت نوع چاپ بوده باشد. هنرمند ایرانی با آگاهی کامل از معنای تبلیغات، اثر خود را می‌آفرید و مالک اثر معمولاً آن را در قایی زیبا در بهترین نقطه خانه یا محل کسب نصب می‌کرد. در متن این اعلان‌ها از خطوط نسخ، نستعلیق، شکسته، و مانند آن استفاده می‌شد و در حواشی، به صورت کتیبه، خطوط ثلث و نقاشی قرار می‌گرفت که از لحاظ تصویری به سه دسته تقسیم می‌شد:

- 1) اعلان‌هایی که در آنها نوشته در درجه اول اهمیت قرار داشت و نقش و تزئین، مکمل آن بود؛
 - 2) اعلان‌هایی که در آنها تزئین از اهمیت بیشتری برخوردار بوده و خطوط و نوشته‌ها در میان نقش‌ها قرار می‌گرفت؛
 - 3) اعلان‌هایی که در آنها صرفاً از خوشنویسی استفاده می‌شد 1500/1006
- اعلان‌های آن زمان بنابر نیاز جامعه و سفارش مردم تهیه می‌گردید و، به سبب ضعف صنعت چاپ در کشور، نمونه‌های اندکی از آنها در دست است. همراه با صنعت چاپ سنگی، کادر، حاشیه، فرم‌ها، و طرح‌های مختلفی از گل‌بوته‌های تزئینی که هنوز هم با عنوان سلیمی مورد استفاده قرار می‌گیرد، وجود داشت. در اعلان‌های دیواری این دوره، همان ویژگی کتاب‌های خطی، یعنی حفظ تقارن که معمولاً معقول و چشم‌نواز بود، حاکم است، ولی ویژگی‌های هنری خاص اعلان دیواری را ندارد و تفاوتی میان آگهی روزنامه و آگهی دیواری دیده نمی‌شود و اصولاً فاقد ارزش‌های خلاق و ابداعات پوستر است.

ویژگی استفاده از تک‌رنگ یا رنگ‌های اصلی و تند، مانند: آبی، قرمز، و زرد در اعلان‌های تئاتر و بعدها سینما و کالاهای تجاری یا مطالب سیاسی در چاپ سنگی به چشم می‌خورد که متناسب با امکانات موجود آن زمان صورت می‌گرفت. با توسعه صنعت چاپ و پیشرفت‌های هنر گرافیک، اعلان‌ها به شکل امروزی در ایران رواج یافت که فضای حاکم بر آن تقلید از اصول و قواعد پوستر سازی به سبک غربی است. منشأ پیدایش این اعلان‌ها همان اطلاعیه‌های نظام وظیفه است که عاری از هرگونه خلاقیت و عناصر بصری‌گیرا بود و با حروف یکنواخت چاپ می‌شد.

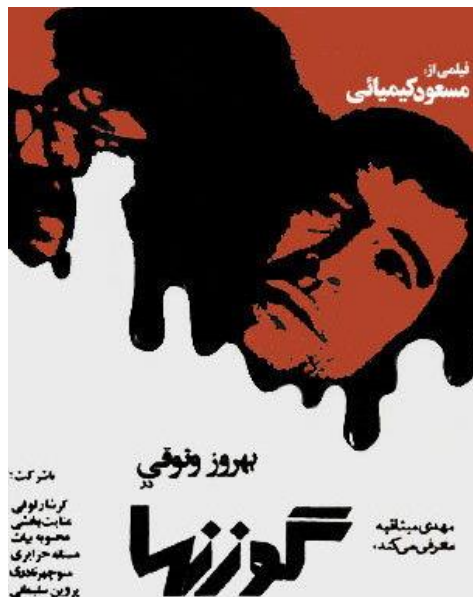
در حدود سال 1307 ش. شاید نخستین پوسترهای فیلم توسط برادران موشخ و ناپلئون سارواری، که از ارمنستان به ایران مهاجرت کرده بودند، طراحی و ساخته شد و سپس فردریک تالبرگ، مهاجر سوئدی، به کار تهیه و طراحی پوستر اقدام کرد. پس از شهریور 1320 ابتدا "تئاتر آذربایجان" در تبریز و سپس تئاترهای تهران و سرانجام مؤسسات تبلیغاتی و سیاسی از پوستر به عنوان عاملی مؤثر در آگاهی‌رسانی استفاده کردند. از این زمان، پوستر به صورت رسانه‌ای ارتباطی به تدریج در جامعه ایران مطرح گردید. در سال 1337، با تأسیس دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران، در درس "هنرهای تزئینی" طراحی پوستر به عنوان یکی از سرفصل‌های درسی برای دانشجویان تدریس شد.

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

- مرتضی ممیز

مرتضی ممیز در خانواده‌ای هنردوست متولد شد و در دوران کودکی استعداد و علاقه ویژه‌ای به نقاشی و طراحی نشان داد، دوران متوسطه برای کمک به خرج تحصیل خود برای مغازه‌ها تابلونویسی می‌کرد در آن دوران بود که به خاطر علاقه خانوادگی به مصدق وارد جریانات سیاسی شد که نتیجه آن چند کاریکاتور در روزنامه شاهد شد، در سال‌های آخر دبیرستان مرتضی گاهی به کتابخانه، وابستگی فرهنگی سفارت لهستان سر می‌زد و در آنجا بود که برای اولین بار با مجله‌های «پولند» و «گرافیک» لهستان آشنا شد. مرتضی ممیز در زمینه طراحی پوستر، نشان، تصویرسازی، صفحه‌آرایی و طراحی جلد کتاب و مجلات آثار ماندگاری بجا گذاشته‌است.

مرتضی ممیز

- آیدین آغداشلو

آیدین آغداشلو (زاده ۸ آبان ۱۳۱۹ در رشت) نقاش، گرافیست، نویسنده، منتقد فیلم، تصویرگر کتاب‌های درسی ایران، مجلات، و مؤسسه‌های خصوصی است. سبک آغداشلو روش ریزه کاری و «استادکاری» در نقاشی کلاسیک را پیگیری نمود. و با تأثیرپذیری از کارهای سالوادور دالی، نقاش فراواقع‌گرای اسپانیایی، به نقاشی با فرمی آزاد پرداخت. این همان شیوه‌ی بی بود که او در جوانی با تصویرگری کتاب‌های درسی تاریخ نوشته شده توسط باستانی پاریزی در آن مهارت یافته بود. آغداشلو با وارد کردن فضاهای سورئال در کارهای خود و نقاشی کردن اشیای معلق که سایه‌شان بر زمین می‌افتاد از شیوه‌ی ساندرو بوتیچلی پیروی می‌نمود. او سپس به فضایی سورئالیستی جورجو دکی ریکو روی آورد و در مجموعه سال‌های آتش و برف به کشیدن آدمک‌هایی پرداخت که صورت نداشتند تا بتواند بدین گونه ناخودآگاه مرموز و وهم‌آمیز آناترا تصویر نماید. آثار او در دوره پیش از انقلاب ۱۳۵۷، تقلیدی از شیوه‌های رنسانس و مکتب فلاندری بود. اما پس از انقلاب، هنر ایرانی - همچون طراحی، نگارگری و خوشنویسی - جای هنر ایتالیایی را در کارهای او گرفت.

قابل توجه مدرسین محترم: حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

پوسترهای گرافیکی آغداشلو برای نمایشگاه‌ها، کتاب‌ها، و فیلم‌ها در برگیر موارد زیر است:

شبانہ (۱۳۸۳)؛ به کارگردانی امید بنکدار و کیوان علیمحمدی - طراحی صحنه و لباس

هیوط (۱۳۷۲)؛ به کارگردانی احمدرضا معتمدی - طراحی پوستر

کفش‌های میرزا نوروز (۱۳۶۴)؛ به کارگردانی محمد متوسلانی و نویسندگی داریوش فرهنگ - طراحی پوستر

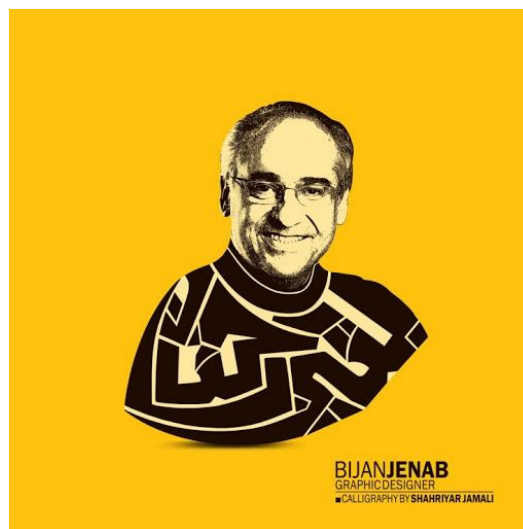
حاجی واشنگتن (۱۳۶۱)؛ به کارگردانی علی حاتمی - طراحی پوستر

طراح: آیدین آغداشلو

- بیژن جناب :

بیژن جناب (زاده ۱۲ دی ۱۳۳۰ در تهران) طراح گرافیک ایرانی و استاد دانشکده هنرهای زیبا در دانشگاه تهران، دانشگاه الزهراء، دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه صدا و سیما است. او یکی از اعضای مؤسس انجمن صنفی طراحان گرافیک ایران است و در حال حاضر به عنوان یک عضو هیئت منصفه عمل می‌کند.

بیژن جناب

قابل توجه مدرسین محترم: حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

– رضا عابدینی :

رضا عابدینی (متولد سال ۱۳۴۶، تهران) طراح گرافیک و مدیر هنری معاصر ایرانی است. او فارغ‌التحصیل رشته طراحی گرافیک از هنرستان هنرهای تجسمی پسران تهران و لیسانس نقاشی از دانشگاه هنر تهران است و فعالیت حرفه‌ای خود را از سال ۱۳۶۸ آغاز کرده‌است. فعالیت‌های او بر طراحی گرافیک از جمله طراحی پوستر، نشانه و کتاب با تأکید بر روش تایپوگرافی متمرکز است. از کارهای قابل توجه او می‌توان به طراحی نشانه گالری طراحان آزاد اشاره کرد.

طراح : رضا عابدینی

پروژه عملی :

جلسه ششم :

– موضوع پوستر مبارزه با کووید 19

– از میان طراحان گرافیک نام برده در ذیل ، یک طراح را انتخاب نمایید و با توجه به روش و سبک و سیاق اجرایی آن طراح ، طراحی پوستر نمایید.

– بیژن جناب

– مسعود دشتبان

– مهدی فاتحی

– فرشید مثقالی

– مسعود نجابتی

– قباد شیوا

– رضا عابدینی

– ابراهیم حقیقی

– مرتضی ممیز

– ساعد مشکی

– پریسا تشکری

– بیژن صیفوری

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل 4 صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

- کاملاً به سبک و روحیه و شیوه اجرایی هنرمند انتخابی وفادار باشید.

- طراحی عنوان پوستر با توجه به سبک هنرمند انتخابی.

- طراحی شعار برای پوستر مورد نظر.

- پوستر دو زبانه باشد.

- استفاده از عکاسی .

پایان آموزش جلسه ششم